

in.ihned.cz/sport

Irsko si díky své ostrovní poloze na okraji Evropy udrželo řadu zcela specifických tradic a odlišností, které nenajdete nikde jinde než právě tady. Smaragdový ostrov, jak se zemi přezdívá, má svou vlastní nezaměnitelnou hudbu a tanec, vlastní whisky, které se ovšem striktně říká whiskey, a samozřejmě má i své, světově proslulé, černé pivo. A pak má Irsko také hurling. Prastarý gaelský sport, který si udržel popularitu do dnešních dnů.

Hurling je kolektivní hra, která se ze všeho nejvíce podobá pozemnímu hokeji. I tady se po hřišti prohánějí dva týmy se zahnutými dřevěnými holemi a malým míčkem, který se snaží vstřelit do soupeřovy branky.

Před příchodem křesťanství

Stejně jako většina irských tradic i hurling je pozůstatkem keltské minulosti ostrova. Na zdejších zelených loukách se hrál dávno předtím, než sem z Evropy dorazilo křesťanství. Hraje se podle všeho minimálně dva tisíce let. První písemné zmínky o této hře pocházejí již z 5. století našeho letopočtu. Prvním velkým hurlingovým hrdinou byl prý Setanta, legendární postava známá z dobrodružných vyprávění snad každému irskému dítěti.

Třinácté a čtrnácté století hurlingu příliš nepřálo. Irský parlament hru dokonce zakázal tzv. ustanoveními z Kilkenny. Důvod byl prostý: hru si oblíbili vetřelci – Normané.

Zlatý věk hurlingu přišel s 18. stoletím. Hru začali podporovat šlechtici a statkáři, hrála se utkání mezi hrabstvími. Zápas byly velmi dobře organizovány. Každý tým měl 21 hráčů a všichni měli jasně určenou pozici na hřišti. Chování hráčů pak striktně upravedl jakýsi kodex cti.

Úpadek a vzestup

Přítrž zlatým časům učinila opět politika. Bouřlivé události z let 1790 – 1800, kdy o sobě pod vlivem francouzské revoluce dalo nahlás vědět irské národní hnutí proti britské nadvládě,

Hurling

Pozemní hokej po irsku

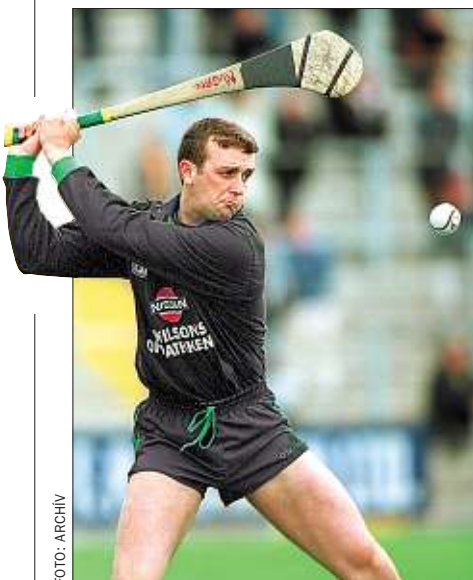

FOTO: ARCHIV

způsobily, že panstvo přestalo hru podporovat. Když se k tomu přidaly následky hladomoru a katastrofální úrody v 19. století, rozvoj hurlingu se zastavil.

Úspěšná renesance začala v roce 1884 se založením organizace GAA. Ta organizovala gaelské sporty na místní úrovni – základní jednotkou organizace byla farnost. Hry upevňovaly duch komunity a patriotskou hrdost.

Camán a sliothar

Hurling patří i dnes k nejrychlejším kolektivním hrám

a navíc vyžaduje i značnou míru dovednosti a zručnosti. Zápas se odehrává na úctyhodně velkém hřišti. Trávník měří na délku zhruba 137 m a na šířku 82 m (pro srovnání: hřiště na fotbal měří 100 – 110 m x 65 – 75 m). Branky se tvarem podobají ragbyovým, ovšem břevno je o něco nižší než při ragby a zase o malinko vyšší než u fotbalové branky.

Hokejka neboli „hurley“ (irsky „camán“) je na dolním konci zakřivená směrem vně a její čepel je viditelně širší než třeba u pozemního hokeje.

Což vytváří docela velkou plochu k úderu. Míček neboli „sliothar“ se velikostí podobá tomu na pozemní hokej.

Při hře lze míček zasáhnout na zemi, ale i ve vzduchu. Na rozdíl od pozemního hokeje je dovoleno míček zvednout holí a maximálně čtyři kroky jej poponést v ruce. Poté se buď míček může vrátit na hokejku a pak zpátky do ruky, ale tato procedura se smí opakovat jen jednou – zkrátka míč se nesmí chytit víc než dvakrát. Vyhnut se tomu lze za pomoci jedné z hurlingových dovedností: balancovat míčkem na hokejce při běhu. Branku lze vstřelit dvěma způsoby: buď míček dopravit pomocí hokejky horem přes břevno, anebo pod břevno mezi tyče do sítě. Druhý způsob vynese rovnou tři body.

Při hurlingových zápasech se to na hřišti docela hemží lidmi. Každý tým má totiž patnáct hráčů: brankář, tři zadní obránci, tři přední obránci, dva záložníci, tři zadní útočníci a konečně tři přední útočníci. ●

ADÉLA POLÁKOVÁ

INFORMACE

- Gaelic Athletic Association (GAA) založená roku 1884 podporuje tradiční sporty. Vedle hurlingu je to především gaelický fotbal (Gaelic Football), jakýsi mix klasického fotbalu a ragby. V Irsku sdružuje asociace na 2500 klubů. Kluby hrají soutěže v rámci 32 irských hrabství. Vítěz postupuje na provinční šampionát. Odsud se postupuje na národní mistrov-

ství All-Ireland Club Championship, jehož finále se hraje na slavném dublinském stadionu Croke Park na den sv. Patrika 17. března.

- Velmi podobným sportem jako irský hurling je ve Skotsku shinty. Jen minimální odlišnosti umožňují sehrávat za kompromisních pravidel každoroční zápasy irských hurlistů a skotských shintistů.

www.gaa.ie